

Samrådsyttrande avseende Korstorp 2:1 m.fl. KS 2021/00184

Mariestads naturskyddsförening konstaterar att det finns många anledningar till synpunkter på den nu presenterade samrådshandlingen. Synpunkterna presenteras under olika rubriker.

Allmänfarlig verksamhet

Syftet med planen är enligt planbeskrivningen att möjliggöra etablering av ny tung industri, som kan komma att kräva miljötillstånd och omfattas av Seveso lagstiftningen (högre kravnivån) samt medföra stort transportbehov till allmänt vägnät.

Sevesolagstiftningen gäller för verksamheter som hanterar mycket farliga ämnen som kan vara explosiva, brandfarliga, giftiga eller frätande och som kan orsaka olyckor. Beroende på ämnets egenskaper kan det leda till explosioner, bränder, gasmoln etc.

Det råder sekretess om vilken industri som kan tänkas etableras i Korstorp, vi vet från den politiska diskussionen att det kan röra sig om en batterifabrik, vätgasproduktion eller något annat.

Bengtstorp, stadsdelarna Krontorp och Muggebo, samt delar av Högelid med vattentorn ligger innanför riskavståndet på 1000 meter. Mariestads centrum ligger bara 3 km bort. Den föreslagna detaljplanen medger en högsta tillåtna byggnadshöjd på 45 meter, även om soptippens kulle på ca 15-20 meter skulle dämpa eventuella explosioner/ gasmoln så är placeringen av en Seveso anläggning så nära en tätort helt oacceptabel.

Bullernivå

I dagsläget finns det inte någon detaljerad information om den verksamhet som eventuellt kan komma att etablera sig på fastigheten vilket innebär att bullerutredningens resultat ska tolkas som en grov prognos. Naturvårdsverkets riktvärden måste uppfyllas.

Trafikökning

På Boverkets hemsida kan man läsa om sevesverksamheter och krav på detaljplanläggning; man måste beakta både sevesoverksamhetens potentiella risker för omgivningen och också omgivningens påverkan av säkerheten vid sevesoverksamheten. Markanvändningen runt en sevesoanläggning kan i vissa fall påverka så att allvarliga olyckor uppstår. *"Om t.ex. en större väg etableras i närheten av en Sevesoverksamhet kan det leda till en ökad sannolikhet för att brand uppstår vid en viss typ av Sevesoverksamhet."* Området är omgivet av stora vägar som E20 och väg 202 från Töreboda.

2018 mätte Trafikverket flödet av "antalet fordon per årsmedeldygn" (ÅDT) på E20, ungefär vid Rattugglan, till totalt 10 740 fordon varav 2 490 lastbilar.

Detaljplanens trafikutredning har räknat med olika etableringsscenarior, vid maximal exploatering av området, fullt utbyggt med 6 000 anställda räknar man med ökade trafikvolymmer motsvarande upp till 13 000 fordon ÅDT, dvs mer än en fördubbling av dagens flöden! Man utgår också från att det kommer att anlända 62,5 transporter per timme alla timmar dygnet runt vid full etablering. Det blir en ökning med 1 500 lastbilar per dygn, mer än en transport i minuten!

Utöver dessa trafikökningar så tillkommer utbyggnaden av Metsä tissue, samtidigt som det etableras andra industriområden utmed hela E20 sträckan.

Kommunen har inte gjort en sammanlagd bedömning av antalet lastbilar och övriga fordon som kommer att passera Mariestad per dygn i framtiden. Med tanke på att det planeras tung industri som omfattas av sevesolagstiftningen i Korstorp är detta helt oacceptabelt.

Dagvattenhantering

Klimatförändringarna kommer att ge oss avsevärt mer regn än vad vi tidigare behövt räkna med. När man då bebygger och asfalterar så stora ytor som planen avser skapas behov av att hantera stora mängder med dagvatten. Med tanke på att det handlar om vatten som passerar gator, parkeringsplatser och industriområden är det ett förorenat dagvatten som avses. Vatten som tar med sig salt, avgaser, gifter mm och där man måste säkerställa att dessa inte sprids ut i vattendrag, i Väneren eller i grundvatten. Dessutom behöver en grundlig utredning göras om hur byggnationen/hårdgjorda ytor kommer att påverka grundvattennivån i området. En övergripande klimatbedömning avseende den totala ytan hårdgjorda ytor måste göras; hur påverkas omgivningen vid torra och skyfall. Naturskyddsföreningen anser att Vattenvårdförbunden för Tidån resp. Väneren särskilt behöver tillfrågas om vilka risker som dagvattenhanteringen medför för fisk och andra vattenlevande organismer.

Detaljplan, plan för Mariestads vidare tillväxt

Att lägga ett industriområde oavsett miljöfarligt eller ej av denna storlek i stadens utkant kommer att begränsa hur och var staden kan komma att växa. Den planerade anläggningen antas fullt utbyggd ha 6 000 anställda. Det framgår ingenstans var dessa 6 000 anställda med familjer ska bo och leva. Detaljplanen borde föregås av en översiktsplan, där en helhetsbedömning av kommunens framtida utveckling redovisas.

Naturvärde

MB 3 kap 3 §

Mark- och vattenområden som är särskilt känsliga från ekologisk synpunkt skall så långt möjligt skyddas mot åtgärder som kan skada naturmiljön.

Pro Natura har genomfört en omfattande naturvärdesbedömning. Enligt naturvärdesinventeringen har 28 naturvärdesobjekt identifierats inom området, varav tre objekt med högt naturvärde, nio objekt med påtagligt naturvärde och sexton med visst naturvärde. Vi kan därmed fastslå att Korstorp är såväl naturskönt som viktigt för den biologiska mångfalden.

”Åkerlandskapet mellan Brodderud och Brostorp har särskilda värden främst för fågellivet.

Värden för biologiska mångfalden är i första hand knutna till lövskogen och odlingslandskapet, och till områdena med orörda sumpskogar samt de artrika miljöerna utmed vägen in till Korstorp. En anlagd damm utan fisk har stora värden genom sin förekomst av rödlistade groddjur.”

Biologisk mångfald

I det aktuella området har 48 arter med olika typer av rödlistning påträffats. Här finns en mångfald av mossor, lavar, svampar, insekter, blommor, träd, fåglar samt grod- och kräldjur. Här finns till exempel hålllav, linnea, blåsippor, liljekonvalj, gullvivor, olika kärlväxter, spillkråka, göktyta, gulsparr, stor och liten vattensalamander och åkergroda. För rödlistade arter framgår av lagstiftning att förutom att

skydda de enstaka exemplaren av arten så är deras miljö för fortplantning och livsmiljö skyddad från åtgärder. Växter och djur får inte flyttas till annan plats och tillräcklig yta måste sparas så att livsomständigheterna är de samma. Med tanke på mängden olika arter och deras olika behov kommer detta vara svårt, kanske rent av omöjligt, att kombinera med ett industriområde av den aktuella storleken, även om man sparar ut delar av marken. Speciellt som industrin som avses är för allmänfarliga verksamheter.

En utvidgad miljökonsekvensbeskrivning behöver göras för att fastställa hur stort skyddsavståndet till ovannämnda biotoper måste vara för att de aktuella arterna ska ha en överlevnadschans.

Kulturvärde

En kulturmiljöhistorisk analys har gjorts av Holmström m.fl. 2016. Här anges Korstorp vara av högt kulturmiljövärde. Det är ett gammalt kronoboställe med ursprung från 1600-talet. Öster om Korstorp finns en gårdstomt, Spirhult, från tidigt 1600-tal eller äldre. Den är belägen i den glesa lövskog som finns öster om Korstorp, men dess utsträckning är oklar. Gården tycks redan i sent 1800-tal ha varit ödeställd enligt Häradskartan 1877–1882. Värden finns också i gårdsmiljöerna vid Korstorp samt på vissa åkerholmar.

Ett stort antal områden i åkermarkerna omfattas av det generella biotopskyddet, främst är det diken, åkerholmar och odlingsrösen. Här finns också en allé och en bit stenmur. Sett ur ett kulturhistoriskt värde är en etablering av industri i denna omfattning oförenlig.

Iakttagande av jordbruksmark

MB 3 kap 4 §

Jord- och skogsbruk är av nationell betydelse.

Brukningvärd jordbruksmark får tas i anspråk för bebyggelse eller anläggningar endast om det behövs för att tillgodose väsentliga samhällsintressen och detta behov inte kan tillgodoses på ett från allmän synpunkt tillfredsställande sätt genom att annan mark tas i anspråk.

Med tanke på nu ökande spänning i Sveriges närområde samt med tanke på klimatförändringar och behov av närproducerade jordbruksprodukter behöver användandet av jordbruksmark till industriändamål föregås av väl genomtänkt planering och en översiktsplan.

Klimatförändring

Jorden genomgår för närvarande en klimatförändring som kommer att påverka oss både i närtid och framtid. Klimatet hos oss kommer att präglas av mer regn och mindre vinterkyla samt längre torrperioder under sommarhalvåret. För att mildra effekterna av klimatförändringen krävs en mängd olika insatser; bla krävs det att skogsmark får vara orörd och att vi planterar fler träd, att närodlad mat finns tillgänglig och att vi hjälper naturen att behålla den biologiska mångfalden. MNF är positiv till klimat-teknologi. Det är dock viktigt att se till helheten när det gäller etablering och utformning av denna.

Kommunen äger den aktuella marken. Kommunen måste utreda detta ordentligt för att få till en planering som håller in i framtiden och som gynnar kommunal utveckling på fler plan än bara den industriella. Här finns verktygen i framförallt översiktsplanen och den blå och gröna plan som man för närvarande arbetar med på kommunen.